

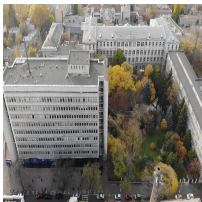
С. П. Онищенко

Одеський національний морський університет

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ – заклад вищої освіти. Засн. 1930 як Одес. інститут інж. водного транспорту на базі суднобуд. факультету Одес. політех. інституту; 1944–94 – Одес. інститут інж. мор. флоту; від 1994 – Одес. держ. мор. університет (від 2002 має статус національного). В організації Інституту брали активну участь майбутні кер. факультетів створюваного закладу – В. Дишкант (1-й дир. – 1930–31) і Б. Ніколаї, проф. В. Лаптев, В. Найдъонов та ін. Розташ. у 3-поверх. споруді Інституту шляхет. дівчат (збуд. 1859, арх. А. Шашин). Зі складу Одес. політехніки до Інституту були переведені студенти старших курсів відповід. спеціальностей, а наприкінці 1930 утвор. ще й екон. та кораблебуд. факультети. На час відкриття закладу на його 5-ти ф-тах навч. понад 1600 студентів. Наук.-дослідниц. робота була зосереджена навколо НДІ аспірантури. 1934 уведено в експлуатацію дослідниц. басейн, упродовж 2-х р. створ. низку лабораторій – зварювання, хім., рентгеноскопічну, електро- та теплотех., гідравлічну та ін., які очолили відомі вчені: Г. Суслов, Ф. Гантмахер, Г. Павленко, М. Чеботарьов, М. Крейн та ін. Під час 2-ї світової війни 1941 Інститут евакуйовано в м. Самарканд (Узбекистан), готував інж.-експлуатац. кадри для фронту (дир. – В. Земськов). 1944 відновив роботу в Одесі (дир. до 1950 – О. Будницький), продовжили навч. 615 студентів із 1–3 курсів. Професор.-викладац. корпус складав 104 особи, з них – 6 проф. і 33 канд. н. 1945, окрім 3-х наявних, відкрито нові факультети – механізації портів, гідротех. та екон., на 27-ми каф. навч. 782 студенти. 1950 Інститут розпочав підготовку інж.-мор. та екон.-управлін. кадрів для країн Європи, Азії, Африки й Лат. Америки. 1955 у ньому викладали 11 д-рів та понад 30 канд. тех. н., наук. робота колективу була спрямована на реалізацію нар.-госп. проектів для Головморпорту, Головморбуду, Чорномор. мор. пароплавства, Одес. судноремонт. заводів № 1 і № 2 та заводу Січн. повстання, упр. Одес. порту. У 1960-і рр. пріоритет. розвитку набуло впровадження обчислюв. техніки, створ. нові дослідні лаб. тощо. Серед відомих учених Інституту знач. успіхів у наук. роботі досягли О. Костюков (1960–71 – ректор), Ю. Фомін, В. Махненко. У 1970-і рр. поновлено матеріал.-тех. базу, введено в експлуатацію новий 9-поверх. навч. корпус; працювали 15 д-рів і 105 канд. н. У 1980-і рр. при Інституті діяли різноманітні наук.-теор. семінари – з буд. механіки (кер. Я. Нудельман), термодинаміки (Я.

Казавчинський, В. Загорученко), теорії машин і механізмів (В. Небеснов), дискрет. математики (О. Зиков). 1984 вуз нагородж. орденом Трудового Червоного Прапора. На поч. 1990-х рр. Інститут одним із перших ВНЗів на пострад. просторі впровадив нову багатоступ. освітню систему європ. зразка з рейтинг. методикою контролю знань студентів. У 2000-х рр. розвиваються наук. школи з екон.-матем. моделювання, упр. проектами, логістики, транспорт. технологій. У підготовці нових наук. кадрів активну участь беруть І. Лапкіна, О. Шibaєв, М. Постан, С. Онищенко. Розширюються міжнар. зв'язки Університету, зокрема організовано Центр дослідж. Китаю та Укр.-китай. наук. центр дослідж. соц. розвитку «Один пояс, один шлях», що об'єднує країни «шовкового шляху», від 2017 впроваджено систему підготовки фахівців за програмою подвій. дипломів спільно з польс. закладами вищої освіти. Нині у структурі – 7 інститутів та факультетів, наук.-тех. бібліотека (бл. 800 тис. од. зберігання). Має 3 навч. корпуси, 6 гуртожитків, спорткомплекс; є власником 6-ти крейсер. яхт. На 31 каф. працюють 480 викл., із них – 35 д-рів н. і 52 проф. та 162 канд. н. і 128 доц. Навч. понад 5 тис. студентів за 12-ма спеціальностями. Університет підготував понад 40 тис. фахівців для України та 64-х країн Європи, Азії, Африки й Лат. Америки. Видає «Вісник Одеського національного морського університету», зб. «Розвиток методів управління та господарювання на транспорті», «Розвиток транспорту». Тривалий час заклад очолювали В. Загоруйко (1979–89) Ю. Воробйов (1989–2003), І. Морозова (2003–15), від 2015 ректор – С. Руденко.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Одеський національний морський університет / С. П. Онищенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75221>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).